

(såkaldte fætter-kusine ægteskaber) eller i øvrigt nærmere beslægtede – navnlig ikke, hvis parterne ikke har haft anden kontakt end den, der følger af selve slægtskabet, forud for indgåelse af ægteskabet. Undersøgelser viser således, at fætter-kusine ægteskaber ofte er tvangsægteskaber, der indgås, fordi familierne i hjemlandet presser på for at sikre en fremtid i Vesten for deres børn.

På den baggrund foreslår regeringen, at der indføres en formodningsregel, som indebærer, at det, såfremt et ægteskab er indgået eller et samlivsforhold er etableret mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, medmindre særlige grunde taler derimod, anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parters eget ønske. Der vil herefter som udgangspunkt blive meddelt afslag på ægtefællesammenføring.

Kan parterne godtgøre over for udlændingemyndighederne, at ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet etableret efter eget ønske, vil der dog ikke blive meddelt afslag på ægtefællesammenføring af denne grund.

Formålet med forslaget er at hjælpe de unge, der er i fare for – mod deres eget ønske – at blive tvunget eller presset ind i et ægteskab med en nærtbeslægtet eller med en i øvrigt nærmere beslægtet.

De pågældende vil således ikke længere være nødsaget til at oplyse over for udlændingemyndighederne, at der er tale om et tvangsægteskab eller tvangslignende ægteskab, men kan nøjes med at oplyse, at der er tale om et ægteskab med en nærtbeslægtet eller med en i øvrigt nærmere beslægtet. Herved frigøres de unge i nogen grad for den frygt for repressalier fra familiens side, der ellers kan afholde dem fra at oplyse udlændingemyndighederne om, at der er tale om et tvangsægteskab eller tvangslignende ægteskab.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

4. Forholdet til internationale konventioner

Efter *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8* har enhver ret til respekt for bl.a. sit privatliv og familieliv.

Regeringen er opmærksom på, at det følger af artikel 8, at der i helt særlige tilfælde må gives tilladelse til ægtefællesammenføring, uanset at de pågældende ægtefæller eller samleverer ikke opfylder udlændingelovens betingelser herfor, jf. nedenfor.

Efter *Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 12* har giftefærdige mænd og kvinder ret til at indgå ægteskab og stifte familie i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne

ret. Det antages, at denne bestemmelse ikke indeholder en videre beskyttelse end artikel 8.

FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder og *FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder* anerkender ingen ret til familiesammenføring, men kan efter omstændighederne indirekte føre til en beskyttelse af en sådan ret, blandt andet som følge af retten til respekt for familielivet, som fremgår af artikel 17 i konventionen om borgerlige og politiske rettigheder og artikel 10 i konventionen om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder. Det antages, at disse bestemmelser ikke indeholder en videre beskyttelse end Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har anerkendt det almindelige internationale princip om, at de enkelte lande har en generel kompetence til at kontrollere udlændinges adgang til ophold i landet. Kompetencen skal dog udnyttes med respekt af bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Artikel 8 indebærer ikke en generel og ubetinget ret til ægtefællesammenføring.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis indebærer artikel 8 dog, at der i særlige tilfælde ikke kan nægtes ægtefællesammenføring. I den forbindelse lægges der vægt på den indrejsendes kulturelle og familiemæssige tilknytning til hjemlandet. Der lægges endvidere vægt på årsagen til den adskillelse, der ønskes tilendebragt, herunder om denne skyldes de pågældendes eget valg. Der lægges endvidere vægt på, om den herboende ægtefælle har mulighed for at tage ophold sammen med den udenlandske ægtefælle i det andet land. Endelig lægges der vægt på tidspunktet for etableringen af familielivet, herunder om ægteskabet er indgået på et tidspunkt, hvor ægtefællerne ikke kunne have en berettiget forventning om at få tilladelse til at optage familielivet i det pågældende land.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention sikrer således ikke en ret til at vælge, i hvilket land et familieliv skal optages. En pligt for landet til at tillade ægtefællesammenføring vil som udgangspunkt kun foreligge, hvis parterne ellers henvises til at leve som familie i et land, hvor den herboende ikke har mulighed for sammen med ansøgeren at indrejse og tage ophold.

Som eksempel herpå kan nævnes en herboende person med opholdstilladelse som flygtning eller med beskyttelsesstatus, som inden udrejsen var – og fortsat er – gift med en person fra sit hjemland, og som ikke kan tage ophold i hjemlandet, hvor den pågældende fortsat